

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **V. P.**
státní příslušností Arménská republika
t.č. P.
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2019 č.j. OAM-401/LE-LE05-ZA15-2019

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 5. 9. 2019 č.j. OAM-401/LE-LE05-ZA15-2019 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „dublinké nařízení“), je Kyperská republika.

2. Žalobce v žalobě namítal, že nemůže být předán do Kyperské republiky, neboť v této zemi dochází k vážným nedostatkům v oblasti azylového řízení, které představují porušení základních lidských práv a svobod. Obecné konstatování žalovaného k této otázce nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a je v rozporu s veřejně dostupnými zprávami, které dle žalobce popisují totální zahlcení azylového systému na Kypru, kdy řízení v první instanci trvá roky, neexistenci účinného právního prostředku ochrany před deportací během soudního řízení, nedostatečný přístup k právní pomoci, přeplněná pobytová střediska s nevyhovujícími podmínkami. Žalovaný však žádnou zprávu poukazující na systematické nedostatky v azylovém řízení na Kypru ve svém rozhodnutí nijak nezohlednil. Žalovaný se nevypořádal s otázkou, zda s ohledem na čl. 3 odst. 2 dublinkého nařízení je přemístění žalobce na Kypr možné. Podle žalobce o problémech v řízení o udělení mezinárodní ochrany na Kypru svědčí také skutečnost, že Kyperská republika neposlala žalovanému žádnou odpověď na žádost o přijetí žalobce zpět. Závěrem žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobcových námitek a současně s nimi vyslovil nesouhlas. Dle přesvědčení žalovaného žalobci v Kyperské republice žádné mučení, trestání, nelidské či ponižující zacházení ve smyslu zákona o azylu nehrozí. Na území Kyperské republiky státní moc dodržuje lidská práva a je schopna zajistit dodržování těchto práv a právních předpisů, ratifikuje a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad dodržováním těchto práv. Kyperská republika je považována za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, ale i ostatními státy EU. Kyperská republika je členem EU dodržujícím lidská práva a základní svobody, kde je uprchlíkům poskytována sociální a zdravotní péče a materiální pomoc. Žalovaný dle svého tvrzení při svém postupu neporušil některá ustanovení zákona o azylu či zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „správní řád“), nebo mezinárodní závazky ČR. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
4. Žalobce ve své replice k vyjádření žalovaného podotkl, že azylový systém v Kyperské republice je velmi přetížen. 14 000 žádostí o azyl je dosud nevyřízených, za prvních šest měsíců roku 2019 přibýlo 6 554 nových žádostí o mezinárodní ochranu a rozhodnutí na první instanci trvá vyřídit i několik let. Počet žádostí v průběhu let stoupá. Ze zprávy UNHCR je dle žalobce zřejmé, že nejsou plně implementována opatření v souladu s Úmluvou proti mučení a jinému krutému a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Odvolací systém je nejasný a nefunguje zde právní ochrana zajišťující princip *non-refoulement* během fáze soudního přezkumu. Dále je zde pouze omezený a nedostatečný přístup k bezplatné právní pomoci, na kterou mají žadatelé o mezinárodní ochranu nárok. Podmínky v detencích jsou dle zprávy UNHCR nepřijatelné. Žadatelé o mezinárodní ochranu, jejichž případ projednává kyperský nejvyšší soud, mohou být stále drženi v detenci, přičemž uprchlíci nejsou vždy ve vězení odděleni od běžné populace. Ve vězeních a detenčních zařízeních pak dochází

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

k násilí a nadměrnému užívání samovazby. Žadatelé o mezinárodní ochranu, kteří o ni požádali během deportace, nejsou propuštěni. Žadatelé v uprchlických zařízeních nemají možnost naplnit svoje základní potřeby, neboť podmínky v těchto zařízeních jsou neadekvátní a rovněž není poskytována adekvátní sociální služba, přičemž není zajištěn důstojný standard životních podmínek. Uvedené zprávy dle žalobce vyvrací tvrzení žalovaného, že žalobce nedoložil žádné důkazy o systematických nedostacích v azylové proceduře či ve vztahu k přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu. Žalovaný tyto důkazy nezohlednil a nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice a dne 15. 8. 2019 poskytl údaje k podané žádosti. Sdělil, že z vlasti naposledy vycestoval dne 12. 8. 2019 letecky z Arménské republiky přes Ruskou federaci do České republiky na základě víza vydaného Kyprské republikou. V minulosti požádal o mezinárodní ochranu opakovaně ve Francii, z níž byl dne 6. 7. 2019 vyhoštěn zpět do vlasti. Důvodem žádosti je skutečnost, že v bývalém zaměstnání, energetické společnosti, po něm chtěli, aby na sebe vzal velké ztráty elektřiny, která byla rozkradena. Toto odmítl a následkem toho je jemu a jeho rodině vyhrožováno. Při pohovoru před žalovaným dne 5. 9. 2019 žalobce mimo jiné uvedl, že pro něho nebylo důležité, že dostal právě kyprské vízum. Chtěl hlavně schengenské vízum a teprve v den odletu se dozvěděl, že je to kyprské vízum. Zařizoval mu ho zprostředkovatel. Všechno zařizovali zprostředkovatelé, říkali mu, kam má jet a co má dělat. Ale samozřejmě o České republice slyšel a ví, že je to země, která dodržuje lidská práva. Chtěl zůstat v ČR. Kdyby chtěl jet jinam, koupil by si letenku jinam. Ty letenky dostal v Moskvě od zprostředkovatele. Ten věděl, že žalobce chce do ČR, takže to zařídil tak, aby tu mohl zůstat. Manželka a syn žalobce jsou ve Francii, ale nejsou tam legálně. Je si vědom, že ze států EU má vyhoštění. Věděl o tom rozhodnutí a porušil ho vědomě, protože jeho životu hrozilo v Arménii nebezpečí. Když ho ČR přijme, tak bude mít nějaké možnosti přivést sem svou rodinu z Francie a legalizovat jim tady pobyt, protože jsou ve Francii nelegálně a mají rozhodnutí o povinnosti opustit EU. Ale na Kypru si to žalobce představit neumí. Na dotaz, zda mu něco brání v přemístění do Kyprské republiky, odvětil, že když se bavil s kýmkoliv o Kypru, nikdo o té zemi neřekl nic dobrého; proto přijel do ČR, protože je to země, která dodržuje lidská práva. Nic takového, co by mu bránilo odjet na Kypr, není, ale tady se cítí bezpečně.
7. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 5. 9. 2019 č.j. OAM-401/LE-LE05-ZA15-2019 bylo rozhodnuto tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 dublinského nařízení je Kyprská republika. Žalovaný uzavřel, že

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

v případě žalobce došlo k naplnění podmínek dle čl. 12 odst. 2 dublinského nařízení, neboť v den, kdy podal žádost o mezinárodní ochranu na území České republiky, byl držitelem schengenského víza vydaného Kyprskou republikou dne 5. 8. 2019 v Arménské republice s platností ode dne 12. 8. 2019 do dne 12. 9. 2019 s jednorázovým vstupem a počtem 12 dní pobytu. Dále žalovaný uvedl, že nic nenásvědčuje tomu, že by v Kyprské republice existovaly systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany či že by žalobci hrozilo nelidské či ponižující zacházení v této zemi.

8. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

9. V čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení je stanoveno:

„Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.

Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.“

10. V posuzovaném případě žalovaný ve vztahu k otázce existence systematických nedostatků ve věci mezinárodní ochrany v Kyprské republice uvedl, že na úrovni Evropské unie, ať již jejich jednotlivých výkonných orgánů či Soudního dvora EU, ani ze strany ESLP, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Kyprské republice, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Kyprské republiky, jak to učinil například zcela jednoznačně v minulosti v případě Řecka. Kyprská republika je členem EU, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Kyprská republika ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na dodržování těchto práv. Kyprská republika je rovněž považována za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy EU. Rovněž skutečnost, že v Kyprské republice ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, svědčí dle žalovaného o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému. Dle přesvědčení žalovaného ani žalobci nehrozí v Kyprské republice nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Žalobce zároveň nic konkrétního ke svému případnému přemístění do Kyprské republiky neuvedl.

11. Městský soud v Praze připouští, že žalobcem vyslovená nevole ve vztahu k přemístění do Kyprské republiky byla v průběhu řízení před žalovaným formulována jen velmi obecně. Žalovaný je však vždy povinen se při rozhodování o přemístění žadatele o mezinárodní ochranu zabývat otázkou, zda je takové přemístění v souladu s čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení. To plyne jak z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2014 č.j. 45 Az 14/2014-31, publ. pod č. 3102/2014 Sb. NSS, tak například i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015 č.j. 1 Azs 248/2014-27: *„Za současné právní úpravy již tedy nemůže být sporu o tom, že v rámci Dublinského systému nelze přemísťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení vykazuje závažné nedostatky a v nichž podmínky přijetí žadatelů nevyhovují požadavkům plynoucím z čl. 3 Úmluvy, respektive čl. 4 Listiny základních práv EU.... Jestliže přitom mají české soudy poskytovat v řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým stěžovatel určuje stát příslušný k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu, účinnou ochranu žadateli, musí se stěžovatel již v odůvodnění svého rozhodnutí výslovně zabývat otázkou, zda je přemístění žadatele do členského státu, který byl takto určen jako příslušný, v souladu s pravidlem obsaženým v čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Pokud by tak stěžovatel nečinil, staly by se soudy rozhodující v těchto řízeních de facto soudy nalézacími, což by bylo v rozporu s tím, jak je české správní soudnictví konstruováno.“*
12. V nyní posuzované věci sice žalovaný dospěl k závěru, že azylové řízení v Kyprské republice netrpí žádnými systematickými nedostatky, tento jeho závěr však byl podpořen pouze velmi obecnými tvrzeními a především ze správního spisu nevyplývá. Ve správním spise totiž není obsažena ani jediná zpráva či jakýkoliv jiný dokument svědčící o situaci v Kyprské republice ve vztahu k přístupu k žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Skutkový stav zjištěný žalovaným tak nemá žádnou oporu ve správním spise.
13. K tomu lze citovat z právní věty rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017 č.j. 5 Azs 229/2016-44, publ. pod č. 3560/2017 Sb. NSS: *„Závěry správního orgánu o tom, zda přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do státu primárně určeného jako stát příslušný pro posouzení jeho žádosti nebrání systémové nedostatky, pokud jde o azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů v daném státě ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, jež s sebou nesou pro žadatele o mezinárodní ochranu riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise; v opačném případě se správní orgán dopustí vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.“*
14. Městský soud v Praze nemohl přezkoumat správnost závěrů žalovaného, jelikož ve správním spise není obsažena žádná zpráva či dokument zabývající se otázkou přístupu Kyprské republiky k žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný proto v dalším řízení shromáždí a do správního spisu zařadí dostatečné množství zpráv či jiných dokumentů, z nichž tato otázka bude postavena najisto, a současně se řádně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

vypořádá s námitkami žalobce, jenž s konkrétními odkazy závěry žalovaného zpochybňuje. I v daném řízení je žalovaný povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak mu velí § 3 správního řádu.

15. Z výše uvedených důvodů soud bez nařízení jednání zrušil napadené rozhodnutí proto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spise [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s § 76 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k bezodkladnému rozhodnutí o věci samé se soud nezabýval návrhem žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.
16. Žalobce měl ve věci úspěch, náleží mu proto náhrada nákladů řízení dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Ze soudního spisu ovšem nevyplývá, že by mu v řízení o žalobě vznikly jakékoliv důvodně vynaložené náklady. Žalobce byl v řízení o žalobě zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s., jejímž předmětem činnosti je právní pomoc uprchlíkům. Žalobce ostatně ani netvrdil, že by mu v této souvislosti vznikly náklady řízení (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017 č.j. 4 Azs 227/2015-58, odst. [26]). Od soudního poplatku pak byl žalobce osvobozen ze zákona [srov. § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud ve druhém výroku žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 24. října 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.